

**Opis modułu generowania Jednolitego Pliku Kontrolnego VAT
w systemie FK BONUS firmy Comped
wersja 1.1**

Uwaga: Wersja 1.1 w stosunku do wersji 1.0 została uzupełniona o pkt. 5.7 i 5.8.

1. Informacje ogólne

Plik kontrolny JPK VAT stanowi jeden z zestawu plików kontrolnych wprowadzonych ustawą z 10 września 2015 r. ([Dz. U. z 2015 r. poz. 1649](#)). Jednolite pliki kontrolne są zbiorami danych, tworzonymi z systemów informatycznych podmiotu gospodarczego poprzez bezpośredni eksport danych, zawierającymi informacje o operacjach gospodarczych za dany okres, posiadającymi standaryzowany układ i format schematu XML umożliwiającego jego łatwe przetwarzanie. Wprowadzenie JPK w Polsce wzorowane jest na rozwiązaniach wprowadzonych do systemów prawnych wielu państw UE, m. in. Austrii, Belgii, Danii, Holandii, Litwy, Luxemburga, Niemiec, Słowenii, Szwecji, Portugalii i Wielkiej Brytanii. Obowiązek comiesięcznego przekazywania pliku JPK_VAT zawierającego ewidencję zakupu i sprzedaży VAT obowiązuje od 1 lipca 2016 r. duże podmioty, od 1 stycznia 2017 r. małe i średnie podmioty oraz od 1 stycznia 2018 r. mikro przedsiębiorstwa.

2. Sposób generowania i przesyłania pliku kontrolnego.

Wytworzenie i eksport pliku kontrolnego JPK przebiega dwuetapowo. Samo wytworzenie pliku realizowane jest za pomocą modułu oprogramowania włączonego do systemu FK BONUS. Plik generowany jest zawsze za okres jednego miesiąca i umieszczany we wskazanym folderze w postaci pliku DBF oraz w postaci pliku XML. Tylko plik XML stanowi wymaganą prawem postać pliku kontrolnego i nadaje się do przesłania odpowiednim służbom kontrolnym. Nazwa pliku identyfikuje rok i miesiąc, którego plik dotyczy oraz datę wytworzenia pliku. Domyślnym folderem w którym powstają pliki kontrolne JPK_VAT jest podfolder o nazwie JPK_VAT folderu w którym zainstalowany jest program FK BONUS.

Do przesłania pliku kontrolnego do służb kontrolnych służy specjalna aplikacja przygotowana i udostępniona przez Ministerstwo Finansów. Po pobraniu i zainstalowaniu tej aplikacji eksport pliku odbywa się poprzez wskazania lokalizacji i nazwy wcześniej wygenerowanego w systemie FK BONUS pliku XML. Niniejsza instrukcja nie zawiera informacji dotyczących instalacji i obsługi aplikacji dostarczonej przez Ministerstwo Finansów.

3. Plik kontrolny JPK_VAT, a deklaracja VAT 7

Pod względem zawartości informacje zawarte w pliku kontrolnym JPK_VAT stanowią rozszerzenie informacji zawartej w deklaracji VAT 7. Różnica polega na tym, że w pliku kontrolnym zawarta jest dodatkowo informacja o poszczególnych fakturach zakupu i

sprzedaży VAT, a nie tylko podsumowanie odpowiednich wartości netto i VAT za wskazany okres. Co więcej, oczekuje się pełnej zgodności rejestrów VAT generowanych z systemu FK z deklaracją VAT 7 oraz z plikiem JPK_VAT.

W systemie FK BONUS zgodność taka realizowana jest automatycznie. Pliki JPK_VAT wytwarzane są bowiem na podstawie wcześniej wygenerowanych rejestrów VAT co implikuje oczekiwaną zgodność. Należy zwrócić jednak uwagę na prawidłową konfigurację systemu generowania rejestrów VAT i pliku JPK_VAT w systemie FK BONUS. Po pierwsze należy wyraźnie oznaczyć w słowniku rejestrów VAT te rejestry, które mają znaczenie rejestru zakupu (Z) VAT lub rejestru sprzedaży (S) VAT. Dla operacji związanych równocześnie z naliczeniem i odliczeniem podatku VAT rejestry powinny być oznaczone literą (O). Ten ostatni przypadek występuje przy zakupach z UE oraz zakupach związanych z odwrotnym obciążeniem. Ponadto w obrębie definicji każdego z oznaczonych litrami Z, S i O rejestrów należy powiązać odpowiednie księgowania wartości netto i VAT z analityką JPK_VAT, co zostanie opisane poniżej.

Należy zauważyć, że obecnie istnieje znaczna zgodność numeracji pól w deklaracji VAT 7 i pól w strukturze XML plików JPK_VAT. Zgodność nie jest jednak pełna i w tym zakresie należy zachować szczególną uwagę.

Szczegółowy opis struktury i znaczenia pól pliku kontrolnego JPK_VAT znaleźć można na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Szczególnie polecamy zamieszczoną tam broszurę informacyjną:

[http://www.mf.gov.pl/documents/764034/5134536/Broszura-JPK_VAT\(2\).pdf](http://www.mf.gov.pl/documents/764034/5134536/Broszura-JPK_VAT(2).pdf)

4. Aplikacja kliencka Ministerstwa Finansów.

Rolą systemów informatycznych u użytkowników oprogramowania do obsługi księgowości jest comiesięczne wytwarzanie plików JPK_VAT i umieszczenie ich w odpowiednio chronionym folderze komputera. Wytworzone pliki kontrolne powinny być archiwizowane i przechowywane w bezpiecznym miejscu. Natomiast do przesłania tych plików do kontrolnych służb finansowych służy specjalna aplikacja opracowana na zlecenie Ministerstwa Finansów. Zarówno programy instalacyjne Aplikacji Klienckiej jak i pełną instrukcję obsługi aplikacji można pobrać ze strony:

http://www.mf.gov.pl/kontrola-skarbowa/dzialalnosc/jednolity-plik-kontrolny/-/asset_publisher/2NoO/content/aplikacja-kliencka-do-wysylania-plikow-jpk

Po zainstalowaniu Aplikacji Klienckiej i założeniu profilu dla danej firmy, można po wskazaniu lokalizacji pliku kontrolnego JPK_VAT za dany miesiąc, przeprowadzić jego wysyłkę. Przed próbą wysłania pliku kontrolnego Aplikacja przeprowadza analizę prawidłowości pliku i sygnalizuje ewentualne błędy. Nie istnieje możliwość korygowania raz wysłanego pliku kontrolnego za wskazany miesiąc w inny sposób, niż ponowne przesłanie pełnego, poprawionego pliku. Z tego względu plik kontrolny zawiera znacznik, czy jest to jego pierwsza wersja, czy też wysyłka pliku skorygowanego.

System FK BONUS umieszcza pliki kontrolne domyślnie w folderze JPK_VAT stanowiącym podfolder folderu, w którym zainstalowany jest program FK BONUS za dany okres rozrachunkowy, na przykład w folderze C:\COMPED\FK_2017\JPK_VAT.

Decyzją użytkownika pozostaje to, czy wysłane pliki będą pozostawiane w folderze JPK_VAT, czy też przenoszone do specjalnego folderu archiwalnego. Ważne jest natomiast to, aby w folderach do przechowywania plików kontrolnych pozostawiać wyłącznie pliki kontrolne wysłane Aplikacją Klientką do MF. Nie należy przechowywać w tych folderach plików zawierających błędy, plików próbnych itp.

System FK BONUS nadaje unikalne nazwy wytworzonym plikom kontrolnym. Pliki te mają strukturę XML, i takie jest rozszerzenia nazwy tych plików. Natomiast sama nazwa zawiera symbol pliku „JPK_VAT”, rok i miesiąc, którego plik dotyczy oraz datę jego wytworzenia. Nazwa pliku uzupełniana jest cyfrą 1 dla plików pierwotnych i cyfrą 2 dla plików skorygowanych wysyłanych ponownie za dany miesiąc.

Przykłady nazw plików kontrolnych:

JPK_VAT_201701_20170222_1.XML – plik kontrolny JPK_VAT za styczeń 2017 r.

JPK_VAT_201701_20170312_2.XML – plik po korekcie za okres jak wyżej.

Uwaga:

System FK BONUS przed wygenerowanie pliku kontrolnego o strukturze XML wytwarza odpowiednik tego pliku w formacie DBF. Nazwy obu plików różnią się jedynie rozszerzeniem. Pliki DBF również umieszczane są w folderze JPK_VAT i służą wyłącznie do czytelnego podglądu treści zawartej w odpowiedniej strukturze XML. Pliki DBF można otwierać na przykład programem Microsoft Excel. Plików DBF nie należy i nie da się wysłać Aplikacją Klientką MF.

5. Moduł JPK VAT w systemie FK BONUS.

Opcje związane z plikiem kontrolnym JPK_VAT w menu systemu FK BONUS znajdują się w podsekcji menu JEDNOLITE PLIKI KONTROLNE VAT sekcji REJESTRY VAT.

W skład modułu wchodzi opcje:

- KONFIGURACJA MODUŁU JPK
- SŁOWNIK KONT ANALITYCZNYCH JPK
- POWIĄZANIE KONT ANALITYCZNYCH Z JPK
- GENEROWANIE PLIKU KONTROLNEGO
- PRZEGLĄDANIE PLIKU KONTROLNEGO

Pracę z modułem JPK VAT należy rozpocząć od opcji KONFIGURACJA MODUŁU JPK. Konfiguracja ta polega na wprowadzeniu danych identyfikacyjnych i adresu firmy wysyłającej pliki kontrolne. Pola, w których nie można wpisać wartości należy wypełnić słowem „BRAK”.

Kolejne dwie opcje: SŁOWNIK KONT ANALITYCZNYCH JPK i POWIĄZANIE KONT ANALITYCZNYCH Z JPK są skonfigurowane przez producenta modułu i nie ma potrzeby wprowadzania w nich jakichkolwiek danych w okresie obowiązywania struktury JPK VAT aktualnej w miesiącu styczniu 2017 r. Konieczność ewentualnej zmiany zawartości danych w

tych opcjach programu może się pojawić po wprowadzeniu przez Ministerstwo Finansów nowej postaci deklaracji VAT 7 i nowej struktury pliku kontrolnego JPK VAT. Taka zmiana, o ile będzie konieczna, może być wykonana przez użytkownika programu lub udostępniona przez producenta programu.

5.1. Słownik kont analitycznych JPK w systemie FK Bonus.

Producent modułu JPK zintegrowanego z systemem FK Bonus wprowadził własny sposób oznaczenia i kodowania kategorii wartości netto oraz wartości VAT występujących w deklaracji VAT 7 oraz w JPK VAT. Poszczególne kategorie netto i VAT odpowiadają wprawdzie pozycjom występującym w deklaracji VAT 7, jednak ich numeracja jest stała i niezależna od numeracji pozycji w deklaracji VAT 7 i JPK VAT. Zmiana postaci deklaracji VAT 7 i JPK VAT może oznaczać zmiany w numeracji pól tych dokumentów. Analitka kont analitycznych JPK w systemie Bonus nie ulegnie jednak zmianie, a co najwyżej rozszerzeniu o nowe pozycje. Nie wolno też przy zmianie postaci deklaracji VAT 7 i JPK usuwać z wykazu kont analitycznych JPK kont nieużywanych w aktualnych dokumentach.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że arbitralnie nadane w systemie FK Bonus numery kont analitycznych JPK są obecnie w zdecydowanej większości zgodne z numeracją pozycji deklaracji VAT 7 i JPK VAT obowiązujących od stycznia 2017 r. Zabieg ten wprowadzono wyłącznie w celu wygody użytkowników systemu w czasie pierwszego konfigurowania modułu JPK. Konta analityczne JPK mogą również wskazywać na kategorie netto lub VAT nie posiadające swoich odpowiedników w pozycjach deklaracji VAT 7 i JPK VAT. Ten szczególny przypadek omówiony zostanie w następnym punkcie.

5.2. Powiązanie kont analitycznych JPK z pozycjami deklaracji VAT 7 i JPK .

Konieczność powiązania stałych kont analitycznych JPK z pozycjami deklaracji VAT 7 i JPK wynika z faktu zmienności postaci deklaracji VAT 7 i JPK VAT. Po zmianie postaci deklaracji lub struktury pliku JPK numery pozycji tych dokumentów mogą ulec zmianie. Tabela powiązań kont analitycznych JPK systemu FK Bonus z pozycjami obowiązujących deklaracji i JPK pozwala dla każdego raportowanego okresu skorzystać z właściwego sjojarzenia księgowania wartości netto i VAT z pozycjami deklaracji i JPK.

Zainstalowana przez producenta modułu tabela powiązań analityk JPK z pozycjami deklaracji VAT 7 i JPK VAT jest zgodna z postaciami tych dokumentów obowiązującymi w styczniu 2017 r. Wskazują na to wartości z pierwszej kolumny tabeli z wprowadzoną datą 01.01.2017. Zmiana postaci deklaracji VAT 7 i struktury JPK VAT spowoduje konieczność uzupełnienia tabeli powiązań o nowe rekordy oznaczone datą pierwszego dnia miesiąca, od którego obowiązują nowe wzory deklaracji i JPK. W żadnym wypadku nie należy usuwać z tabeli powiązań wpisów dotyczących poprzednich okresów.

Szczególnym przypadkiem występującym w tabeli powiązań kont analitycznych JPK systemu FK Bonus z pozycjami deklaracji VAT 7 i JPK są konta o charakterze technicznym, nie mające odpowiedników w pozycjach deklaracji VAT 7 i JPK. Obecnie są to konta analityczne JPK 91 i 92 (dla odróżnienia od pozycji deklaracji VAT 7 i JPK oznaczone czcionką pochyłą):

91 - Kwota netto dostaw towarów oraz świadczenia usług poza terytorium kraju bez świadczenia usług, o których mowa w art. 100 ust. 1 pkt. 4 ustawy
oraz

92 - Kwota netto dostaw towarów oraz świadczenia usług na terytorium kraju opodatkowane stawką 0%, bez dostaw towarów, o których mowa w art. 129 ustawy.

Konieczność wprowadzenia kont analitycznych 91 i 92 wynika ze specyficznego określenia pozycji 11 i 12 oraz 13 i 14 deklaracji VAT i JPK:

11 - Kwota netto dostaw towarów oraz świadczenia usług poza terytorium kraju,

12 – w tym kwota netto świadczenia usług poza terytorium kraju, o których mowa w art. 100 ust. 1 pkt. 4 ustawy,

13 - Kwota netto dostaw towarów oraz świadczenia usług na terytorium kraju, opodatkowane stawką 0%,

14 – w tym kwota netto dostaw towarów na terytorium kraju opodatkowanych stawką 0%, o których mowa w art. 129 ustawy.

W module JPK systemu FK Bonus wartości sumowane do odpowiednich pól deklaracji VAT 7 i JPK pobierane są z księgowania na odpowiednich kontach księgowych. Przykładowo, zaksięgowanie na jednym koncie księgowym kwoty netto zgodnej z pozycją 11 deklaracji VAT i na innym koncie księgowym kwoty netto zgodnej z pozycją 12 deklaracji VAT spowodowałoby podwójne ujęcie kwoty netto z pozycji 12. Pozycja 12 ma bowiem charakter „w tym” i stanowi część kwoty netto z pozycji 11. W takim przypadku księgowania w systemie FK powinny dotyczyć kwot z kont analitycznych JPK 12 i 91. Do pozycji 11 deklaracji VAT i JPK zsumowane zostaną kwoty z księgowania odpowiadających kontom analitycznym 12 i 91, a do pozycji 12 tylko kwota odpowiadająca analityce JPK 12.

5.3. Konfiguracja rejestrów VAT w systemie FK Bonus.

Generowanie plików JPK VAT w systemie FK Bonus wymaga odpowiedniej konfiguracji słownika rejestrów VAT oraz właściwego ich zdefiniowania. Poszczególne rejestry muszą zostać oznaczone w słowniku rejestrów VAT znacznikami rodzaju rejestru:

S – rejestry VAT związane ze sprzedażą i VAT należnym,

Z – rejestry VAT związane z zakupem i VAT naliczonym,

O – rejestry VAT związane z zakupem oraz VAT naliczonym i należnym.

Ostatni przypadek pojawia się przy zakupach z odwrotnym obciążeniem oraz zakupach z Unii Europejskiej (WNT).

Uwaga: Tylko rejestry oznaczone jednym ze znaczników S, Z i O będą uwzględniane przy generowaniu JPK VAT. W systemie FK Bonus mogą występować rejestry pomocnicze i techniczne pomijane w deklaracji VAT 7 i JPK VAT.

Zasadniczym elementem konfiguracji modułu generowania JPK VAT w systemie FK Bonus jest powiązanie w definicjach poszczególnych rejestrów rodzaju S, Z i O kont księgowych, na których będą księgowane wartości netto i VAT z kontami analitycznymi JPK. Powiązania te pozwolą przenosić kwoty z odpowiednich księgowoń do poszczególnych pozycji struktury JPK VAT.

W definicjach rejestrów rodzaju S występuje pole do wprowadzenia analityk JPK związanych z podstawą opodatkowania i VAT należnym. W definicjach rejestrów rodzaju Z występuje pole do wprowadzenia analityk JPK związanych z podstawą opodatkowania i VAT naliczonym. W definicjach rejestrów rodzaju O występują oba pola powiązań.

Uwaga: Zarówno do generowania rejestrów VAT jak i do wytworzenia plików JPK VAT uwzględniane są konta oznaczone w definicji rejestrów VAT jako „Dekrety główne”. Błędne i nieskuteczne jest wskazywanie w definicji rejestru kont analitycznych JPK w wierszach odpowiadających samodzielnie występującym „Dekretom wtórnym”.

Uwaga: Właściwe generowanie JPK VAT może być związane z koniecznością modyfikacji planu kont i właściwego zdefiniowania analityk kont związanych z księgowaniem wartości netto i VAT. Analityki kont księgowych muszą być na tyle szczegółowe, aby w realiach danego przedsiębiorstwa możliwe było przyporządkowanie kwot księgowanych na poszczególnych kontach do konkretnych pozycji deklaracji VAT i JPK VAT. Nie jest możliwe księgowanie wartości na kontach zbiorczych i dopiero późniejsze rozdzielanie kwot w oparciu o zewnętrzne urządzenia księgowe.

5.4. Przykłady definicji rejestrów VAT z uwzględnieniem wymogów JPK.

Przedstawione poniżej przykłady stanowią jedynie podpowiedź, jak powinno przebiegać definiowanie rejestrów VAT. Szczegółowość i skomplikowanie definicji rejestrów zależy od różnorodności operacji kupna i sprzedaży występujących w przedsiębiorstwie. Sposób zdefiniowania rejestrów nie jest też jednoznaczny. Niejednokrotnie ten sam efekt końcowy można osiągnąć definiując rejestry w różny sposób. Nie należy też ograniczać liczby rejestrów VAT. Definicje rejestrów mogą być znacznie prostsze jeżeli różnego rodzaju operacje powiązane zostaną z różnymi rejestrami VAT.

W czasie generowania pliku JPK VAT każdy z rejestrów VAT interpretowany jest niezależnie. Oznacza to, że użytkownik systemu FK ma zawsze dwie możliwości. Można zdefiniować przykładowo jeden rejestr zakupu, a właściwe przyporządkowanie wartości netto i VAT uzyskać przez skomplikowanie analityk kont księgowych lub też ograniczyć analityki kont do minimum, rozdzielając różnego rodzaju operacje zakupu na różne rejestry VAT.

Prawidłowo przygotowanie definicje rejestrów gwarantuje, że późniejsze generowanie plików JPK VAT będzie czynnością prostą, niewymagającą wiele czasu i uwagi. Ponadto

wygenerowany plik JPK VAT stanowi podstawę do weryfikacji prawidłowości sporządzenia deklaracji VAT 7. Poniżej przedstawiamy kilka przykładów definicji rejestrów VAT w systemie FK Bonus w fragmencie dotyczącym ich powiązania z analityką JPK.

1) Rejestr (S) sprzedaży towarów w stawkach 23 % i 8 % na terytorium kraju:

<i>Kwota</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto WN</i>	<i>Konto MA</i>
	<i>sprzedaż</i>		
Brutto		201-#F	
Netto 23 %	19		731-23
VAT 23 %	20		221-23
Netto 8 %	17		731-08
VAT 8 %	18		221-08

gdzie

- 201 - Rozrachunki z odbiorcami krajowymi z analityka firm,
- 731 - Sprzedaż towarów z analityką wg stawek VAT,
- 221 - Rozliczenie VAT należnego z analityką wg stawek VAT.

2) Rejestru (Z) zakupu towarów i usług w kraju:

<i>Kwota</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto WN</i>	<i>Konto MA</i>
	<i>zakup</i>		
Brutto			202-#F
Netto środki trwałe towary	43	301-1	
Netto środki trwałe usługi	43	302-1	
VAT środki trwałe	44	222-1	
Netto pozostałe towary	45	301-2	
Netto pozostałe usługi	45	302-2	
VAT pozostałe	46	222-2	

gdzie

- 202 - Rozrachunki z dostawcami krajowymi z analityką firm,
- 301-1 - Rozliczenie zakupu towarów zaliczanych do środków trwałych,
- 302-1 - Rozliczenie zakupu usług zaliczanych do środków trwałych,
- 222-1 - Rozliczenie VAT naliczonego od zakupu środków trwałych,
- 301-2 - Rozliczenie zakupu towarów zaliczanych do zakupów pozostałych,
- 302-2 - Rozliczenie zakupu usług zaliczanych do zakupów pozostałych,
- 222-2 - Rozliczenie VAT naliczonego od zakupów pozostałych.

Wyodrębnienie kont 301 i 302 dla rozliczenia zakupów towarów i usług nie jest związane z wymogami JPK.

3) Rejestru (Z) zakupu środków trwałych w kraju w przypadku rozdzielenia rejestrów zakupu środków trwałych i zakupów pozostałych, bez wyodrębnienia kont rozliczenia zakupów towarów i zakupu usług:

<i>Kwota</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto WN</i>	<i>Konto MA</i>
--------------	------------------	-----------------	-----------------

	<i>zakup</i>		
Brutto			202-#F
Netto	43	303	
VAT	44	223	
gdzie			
202	- Rozrachunki z dostawcami krajowymi z analityką firm,		
303	- Rozliczenie zakup w kraju (bez analityki; nie występują konta 301 i 302 jw.),		
223	- Rozliczenie VAT naliczonego (bez analityki; nie występuje koto 222 jw.).		

4) Rejestru (Z) zakupów pozostałych w kraju w przypadku rozdzielenia rejestrów zakupu środków trwałych i zakupów pozostałych, bez wyodrębnienia kont rozliczenia zakupów towarów i zakupu usług:

<i>Kwota</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto WN</i>	<i>Konto MA</i>
	<i>zakup</i>		
Brutto			202-#F
Netto	45	303	
VAT	46	223	
gdzie			
202	- Rozrachunki z dostawcami krajowymi z analityką firm,		
303	- Rozliczenie zakup w kraju (bez analityki; nie występują konta 301 i 302 jw.),		
223	- Rozliczenie VAT naliczonego (bez analityki; nie występuje koto 222 jw.).		

5) Rejestru (O) zakupów pozostałych (bez środków trwałych) z Unii Europejskiej (WNT):

<i>Kwota</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto WN</i>	<i>Konto MA</i>
	<i>zakup</i>	<i>sprzedaż</i>		
Faktura (Netto)				204-#F
Netto	45	23	304	
VAT	46	24	223	221
Gdzie				
204	- Rozrachunki z dostawcami UE z analityką firm,			
304	- Rozliczenie zakup WNT,			
223	- Rozliczenie VAT naliczonego.			
221	- Rozliczenie VAT należnego.			

6) Rejestru (O) zakupów towarów z odwrotnym obciążeniem:

<i>Kwota</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto JPK</i>	<i>Konto WN</i>	<i>Konto MA</i>
	<i>zakup</i>	<i>sprzedaż</i>		
Faktura (Netto)			303	202-#F
Netto	45	34	330	303
VAT	46	35	223	221
gdzie				
202	- Rozrachunki z dostawcami z analityką firm,			

- 303 - Rozliczenie zakup,
- 330 - Towary w magazynie
- 223 - Rozliczenie VAT naliczonego.
- 221 - Rozliczenie VAT należnego.

Podane przykłady jedynie ilustrują sposób powiązania definicji rejestrów VAT z wymogami JPK. W realiach danego przedsiębiorstwa zarówno plan kont, podział rejestrów VAT jak i sam sposób księgowania może być odmienny. Powyższe przykłady nie ilustrują pozostałych elementów definiowania rejestrów VAT w systemie FK Bonus. W tym zakresie odsyłamy do instrukcji programu głównego.

Na dodatkową uwagę zasługuje sposób ujęcia w JPK VAT sprzedaży paragonowej dla osób fizycznych. Nic nie szkodzi, aby sprzedaż paragonową ewidencjonować w osobnym rejestrze VAT w sposób szczegółowy, każdy paragon oddzielnie, tak jak w przypadku sprzedaży na faktury dla firm. Jednak w sytuacji znacznej liczby paragonów można wprowadzić do systemu księgowego sprzedaż paragonową na podstawie zestawień zbiorczych, jakimi są raporty fiskalne dobowe lub raporty fiskalne miesięczne. W osobno zdefiniowanym rejestrze VAT należy wówczas wprowadzać dane z raportów fiskalnych osobno dla każdej z używanych kas, tak aby było możliwe jednoznaczne porównanie księgowania z wydrukami z urządzeń fiskalnych.

5.5. Generowanie Jednolitego Pliku Kontrolnego VAT

W opcji GENEROWANIE PLIKU KONTROLNEGO programu FK Bonus użytkownik ustala miesiąc za jaki generowany jest JPK i potwierdza datę jego wytworzenia. Generowanie pliku odbywa się automatycznie i nie wymaga dodatkowej ingerencji operatora. W czasie tworzenia pliku kontrolnego można opcjonalnie włączyć podgląd zawartości rejestrów VAT, na podstawie, których tworzony jest plik kontrolny.

W wyniku działania tej opcji programu w folderze przechowującym wytworzone pliki kontrolne, domyślnie jest do folder o nazwie JPK_VAT, powstaje właściwy plik kontrolny z rozszerzeniem nazwy XML oraz jego postać przejściowa z rozszerzeniem nazwy DBF. Zawartość obu plików w zakresie wartości netto i VAT oraz danych nagłówkowych faktur jest identyczna. Plik DBF umożliwia wygodniejszy podgląd zawartości pliku kontrolnego i może być pokazany w opcji programu PRZEGLĄDANIE PLIKU KONTROLNEGO lub otwarty innym narzędziem, na przykład programem Microsoft Excel.

Zaawansowany informatyk może otworzyć i analizować finalne pliki kontrolne XML specjalnymi narzędziami. Szczególnie polecamy program Notepad++ , którego bezpłatną wersję instalacyjną można pobrać z <https://notepad-plus-plus.org/download/v7.3.1.html> . Poprzez czytelną prezentację plików XML z numerowaniem linii pliku, program ten może ułatwić lokalizację błędów zgłoszonych przez Aplikację Klientką MF. Ponadto po zainstalowaniu za pomocą „Plugin Manager for Notepad++” dodatkowego narzędzia „XML

Tools” i pobraniu ze strony Ministerstwa Finansów diagramu „JPK_VAT(1)_v2-2.xsd”, program Notepad++ umożliwi precyzyjną weryfikację poprawności pliku XML. Narzędzi tych nie polecamy jednak osobom nieposiadającym wystarczających kwalifikacji.

5.6. Przeglądanie Jednolitego Pliku Kontrolnego VAT

W opcji programu PRZEGLĄDANIE PLIKU KONTROLNEGO pokazywany jest wyłącznie plik przejściowy DBF, a nie plik finalny XML. Oprócz bardziej czytelnej dla użytkownika postaci danych zawartych w pliku kontrolnym wprowadzono dodatkowo sygnalizację błędów jakie mogą wystąpić w utworzonym pliku. Błędy te sygnalizowane są różnymi kolorami w rekordach odpowiadających poszczególnym fakturom. Opis i interpretacja błędów wyświetlona zostaje na ekranie komputera. Brak takich komunikatów oznacza, że nie stwierdzono występowania błędów w wygenerowanym JPK. Najczęstszym powodem wystąpienia błędów są braki danych o kontrahentach, takich jak nazwy firm, adresy lub numery NIP. W przypadku stwierdzenia takich błędów należy usunąć braki w systemie FK i wygenerować plik kontrolny ponownie.

Należy uważnie kontrolować zawartość folderu z wygenerowanymi plikami kontrolnymi. Ułatwiają to nazwy plików, które zawierają rok i miesiąc, którego plik dotyczy oraz datę jego wytworzenia. Pliki testowe i zawierające błędy nie powinny być przechowywane.

Uwaga: Wygenerowanie pliku kontrolnego w żadnym razie nie jest równoznaczne z jego wysyłką do służb kontrolnych. Dopiero uruchomienie Aplikacji Klientkiej dostarczonej przez Ministerstwo Finansów i wysłanie pliku zgodnie z instrukcją do tej aplikacji stanowi wypełnienie ustawowego obowiązku nałożonego na podatnika.

5.7. Zagadnienie uwzględnienia w JPK księgowania z poprzedniego okresu obrotowego .

Księgowania i wpisy do rejestrów VAT ujęte w poprzednim roku obrotowym mogą dotyczyć przypadków, w których nie określono daty powstania obowiązku VAT, na przykład zaksięgowane lecz niepotwierdzone faktury korekty, oraz przypadków, w których data VAT należy do obecnego roku obrotowego. Moduł JPK w systemie FK Bonus nie uwzględnia automatycznie takich przypadków. Związane jest to między innymi z trudnością implementacji takiej procedury w przypadku zmian w definicjach rejestrów, innego ich zestawu lub zmian w planie kont. Automatyczna i pozbawiona kontroli opcja pobierania danych do pliku JPK z poprzedniego okresu mogłaby prowadzić do błędów trudnych do wykrycia.

Z tego względu zaproponowano procedurę, w której wymaga się stworzenia specjalnego polecenia księgowania, zapisu w systemie FK w pierwszym miesiącu nowego roku obrotowego, w którym to zapisie powtórzone zostaną w całości księgowania z poprzedniego roku obrotowego z nieokreślona datą powstania obowiązku VAT lub datą tego obowiązku z obecnego roku obrotowego, z równoczesnym odnotowaniem tych księgowania w bieżących

rejestrach VAT. Utworzone księgowania powinny być następnie w sposób zbiorczy dla każdego konta wystornowane, tak aby nie zakłócić sumarycznych obrotów na tych kontach. Zabieg taki spowoduje, że w chwili uzupełnienia brakujących dat powstania obowiązku VAT oraz w miesiącach, gdy miesiąc tego obowiązku pokryje się z miesiącem deklaracji VAT 7, odpowiednie księgowania zostaną uwzględnione w pliku kontrolnym.

Do automatycznego utworzenia opisanego powyżej księgowania służy „gorący” klawisz Ctrl_V, który należy nacisnąć na pustym obszarze księgowania dowolnego zapisu w miesiącu nr 01. W sytuacji gdy w nowym roku obrotowym zmieniono plan kont może się pojawić konieczność skorygowania pobranych księgowania niezgodnych z obecnym planem kont.

Uwaga: Automatyczne pobranie danych do JPK z okresu poprzedniego do bieżącego dotyczy tylko rejestrów zdefiniowanych w okresie bieżącym i tylko takich rejestrów dla których numer rejestru i typ rejestru w obu okresach są zgodne.

5.8. Zagadnienie ujęcia w JPK danych związanych ze sprzedażą paragonową/

Przepisy dotyczące ujęcia w jednolitych plikach kontrolnych VAT sprzedaży dla osób fizycznych i zarejestrowanej za pomocą urządzeń fiskalnych zezwalają na zbiorcze wprowadzenie danych o sprzedaży. Dane takie powinny być wprowadzone do specjalnego rejestru VAT na podstawie dziennych lub miesięcznych raportów fiskalnych z kas i drukarek fiskalnych, osobno dla każdego urządzenia fiskalnego. Może to oznaczać konieczność założenia w słowniku kontrahentów osobnego umownego numeru dla wszystkich kupujących z użyciem każdej z kas lub, co wydaje się właściwsze, wprowadzenie na kontach netto i VAT związanych ze sprzedażą detaliczną analityki związanej nie tylko z różnymi stawkami VAT lecz również z numerem poszczególnych urządzeń fiskalnych. Rozróżnienie poszczególnych urządzeń fiskalnych może być też uwidocznione w opisie księgowania. Weryfikacja takich księgowania będzie wówczas trudniejsza. Nie wydaje się natomiast właściwe, choć jest to technicznie możliwe, zaksięgowanie sprzedaży paragonowej jednym księgowaniem zbiorczym, bez rozróżnienia dni i numerów kas.

W pewnych okolicznościach wskazane może być potraktowanie paragonów i faktur wystawionych do paragonów w taki sam sposób jak sprzedaży dla firm. Tak się zdarza, gdy firma sprzedająca towary lub usługi osobom fizycznym zezwala na przesunięcie terminu zapłaty. Tego typu operacje muszą zostać odnotowane na kontach rozrachunkowych. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby w takiej sytuacji sprzedaż do JPK pobierać z wydzielonego rejestru VAT.

Możliwy jest również inny zabieg. Rejestr ze sprzedażą fiskalną może nie zostać oznaczony w słowniku rejestrów VAT symbolem „S” w polu rodzaju rejestru. Zostanie on wówczas pominięty w czasie generowania JPK, choć będzie widoczny w opcjach programu związanych przeglądaniem i wydrukami rejestrów VAT. Niezbędne jest wówczas założenie wydzielonego rejestru rodzaju „S”, w którym odnotowywana będzie w sposób rejestrowy

sprzedaż paragonowa na podstawie raportów fiskalnych dobowych lub miesięcznych. Obroty związane z tymi księgowaniami muszą być zbiorczo na każdym koncie wystornowane.

5.9. Uwagi końcowe

Dostarczony moduł generowania pliku kontrolnego JPK_VAT włączony do systemu FK Bonus stanowi jego wersję podstawową. Przewidywane są dalsze modyfikacje i udoskonalenia modułu JPK wynikające zarówno z uwag użytkowników jak i ze zmian, jakie mogą wynikać z aktualizacji przepisów oraz zmian dotyczących ewidencji VAT.

Producenci systemu FK Bonus proszą o zgłaszanie wszelkich uwag dotyczących modułu generowania JPK, a w szczególności uwag o zauważonych błędach lub niedogodnościach w działaniu modułu.

ZSiWI Comped Sp. z o. o.
ul. Żubrza 13/1, 54-229 Wrocław
tel.: 603 953 501, mail: comped@comped.com.pl

Wrocław, 05.02.2017 r.